

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

*Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa*

Broj: 711-I-1044-M-70/18-06-18

Zagreb, 13. srpnja 2018.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo) u sastavu Nataše Novaković, kao predsjednice Povjerenstva, te Tončice Božić, Davorina Ivanjeka, Aleksandre Jozić-Ileković i Tatijane Vučetić kao članova Povjerenstva, na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u dalnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnice Ljubice Jembrih, općinske načelnice Općine Lobor, za davanjem mišljenja Povjerenstva**, na 18. sjednici, održanoj 13. srpnja 2018.g., daje sljedeće

MIŠLJENJE

- I. **Poslovni odnos u sklopu kojeg bi udruzi „Udruga Sveta Ana za pomoć djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije“, čije terapeutiske usluge, u svojstvu članova udruge, koriste djeca dužnosnice Ljubice Jembrih, općinske načelnice Općine Lobor, iz općinskog proračuna Općine Lobor bila dodijeljena finansijska potpora za djelatnost pomoći djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom i to bez javnog natječaja, sukladno Pravilniku o sufinanciranju udruga građana koje djeluju na području Općine Lobor, sam po sebi ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a.**
- II. **U cilju učinkovitog očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnice te otklanjanja svake sumnje da je položaj dužnosnice na bilo koji način iskoristila za probitak povezanih osoba, upućuje se dužnosnica da se izuzme od poslova razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za finansijskom potporom Udruge Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije, zatim od poslova zastupanja Općine Lobor prilikom sklapanja ugovora o dodjeli finansijske potpore istoj udruzi te od drugih poslova vezanih za izvršenje ugovora te praćenje i provjeru namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava te da navedene poslove povjeri zamjeniku općinskog načelnika, kao i da o razlozima izuzimanja od navedenih poslova prethodno izvijesti Općinsko vijeće Općine Lobor.**

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnijela je dužnosnica Ljubice Jembrih, općinske načelnice Općine Lobor. U knjigama ulazne pošte zahtjev je zaprimljen pod poslovnim

brojem: 711-U-1749-M-70/18-01-4 dana 1. lipnja 2018. g., povodom kojeg se vodi predmet broj M-70/18.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu navedenog Zakona. Uvidom u Registar dužnosnika utvrđeno je da Ljubica Jembrih po prvi puta obnaša dužnost općinske načelnice Općine Lobor u mandatu 2017.-2021.g. i to počevši od 8. lipnja 2021.g. Stoga je Ljubica Jembrih, povodom obnašanja navedene dužnosti, obvezna postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI-a propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe je li neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva, koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva. U slučaju da Povjerenstvo zatraži od dužnosnika ili od drugog nadležnog tijela ili pravne osobe dodatne obavijesti i podatke, rok za davanje mišljenja se produljuje.

U predmetnom zahtjevu dužnosnica navodi da „Udruga Sveta Ana za pomoć djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije“, sa sjedištem na području Općine Lobor, od osnutka 2009.g. brine o djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom, pružajući socijalne usluge, među kojima su i usluge logopedske, fizikalne i radne terapije. Dužnosnica navodi da Općina Lobor sufinancira djelatnost navedene udruge, odnosno pružanje navedenih usluga.

Nadalje, dužnosnica navodi da je majka dvoje djece, koja koriste u navedenoj udruzi usluge logopedske, fizikalne i radne terapije po preporuci liječnika. Dužnosnica u zahtjevu ukratko navodi i medicinske razloge korištenja navedenih usluga, ali se isti ne iznose u obrazloženju ovog mišljenja radi zaštite osobnih podataka djece dužnosnice, a imajući u vidu da se isto mišljenje, sukladno članku 39. stavku 7. ZSSI-a, javno objavljuje na službenim mrežnim stranicama Povjerenstva.

Dužnosnica moli mišljenje Povjerenstva predstavlja li sufinanciranje djelatnosti navedene udruge iz proračuna Općine Lobor, povodom navedenih okolnosti, povredu odredbi ZSSI-a.

Uvidom u Registar udruga pri Ministarstvu uprave utvrđeno je da je pod registarskim brojem 02001019 upisan subjekt naziva „Udruga Sveta Ana za pomoć djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom Krapinsko-zagorske županije“, (skraćeni naziv: „Udruga Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije“), sa sjedištem u Markušbrijegu. U Registru je upisan niz ciljanih skupina djelatnosti Udruge, od djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom do djece i opće populacije s raznim oblicima medicinskih, psihičkih i socijalnih teškoća. Kao djelatnosti Udruge upisan je veliki broj djelatnosti u sferi socijalnih usluga, socijalne pomoći i podrške, suzbijanja i zaštite od diskriminacije, odgoja i obrazovanja i humanitarne pomoći.

Uvidom na službene internetske stranice Udruge Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije utvrđeno je da je naznačen veliki broj usluga, a da su u dijelu usluga stručne pomoći djeci i mladima s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom istaknute usluge logopedske i edukacijsko-rehabilitacijske terapije, radne i fizikalne terapije.

Na traženje Povjerenstva, Udruga Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije dostavila je tražene podatke dopisom od 19. lipnja 2018.g. U dopisu se navodi da fizičke osobe postaju korisnici usluga logopedske, fizikalne i radne terapije koje pruža ova Udruga na način da postanu članovima iste Udruge. U dopisu se pojašnjava da se navedene terapeutiske usluge posebno ne naplaćuju niti se financiraju putem zdravstvenog osiguranja, već putem godišnjih članarina u iznosu od 100,00 kuna.

U dopisu se navodi da zbog velike potrebe za uslugama koje Udruga pruža, a zbog nedostatka odgovarajućeg broja ustanova koje pružaju istovjetne usluge na području Krapinsko-zagorske županije, postoje liste čekanja za radnu i logopedsku terapiju, dok djeca s velikim teškoćama u razvoju, ovisno o dobi, mogu biti ubrzano primljeni na terapije, kao i da postoji mogućnost pozivanja korisnika na terapiju u slučaju izostanka s ugovorenog termina terapije.

U dopisu se daje podatak da Općina Lobor, niti dužnosnica Ljubica Jembrih osobno nisu članovi predmetne Udruge.

Na traženje Povjerenstva, dužnosnica je dopunila zahtjev dostavom traženih podataka iz evidencije Općine Lobor dopisom od 6. srpnja 2018.g.

U dopisu se navode podaci o iznosima finansijske potpore koji su dodjeljivani Udruzi Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije iz proračuna Općine Lobor (za 2013.g. 4.000,00 kn; za 2014.g. 10.000,00 kn; za 2015.g. 10.000,00 kn; za 2016.g. 23.000,00 kn; za 2017.g. 24.791,41 kn) i to po predviđenoj stavci u općinskom proračunu za financiranje djelatnosti pomoći djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom. Navodi se da je navedena potpora dodjeljivana kao pomoć udruzi od posebnog značaja za Općinu Lobor i to bez javnog natječaja na temelju članka 11. Pravilnika o sufincanciranju udrug građana koje djeluju na području Općine Lobor, sukladno odredbama Zakona o udrugama („Narodne novine“ broj 74/14) i odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“, broj 26/15.).

Nadalje, u dopisu dužnosnice navodi se da je Udruga Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije za 2018.g. zatražila finansijsku potporu u iznosu od 30.000,00 kuna, a da se radi o udruzi koja je provoditelj utvrđene aktivnosti pružanja socijalnih usluga, koje na području Općine Lobor ne pruža niti jedna druga udruga.

Konačno, dužnosnica ističe da ni Općina Lobor, a niti ona osobno nije član Udruge Ana Krapinsko-zagorske županije, kao i da osobno nije sudjelovala u razmatranju navedenog zahtjeva iste Udruge za financiranjem iz općinskog proračuna za 2018.g.

Povjerenstvo napominje da je odredbama članka 32. Zakona o udrugama predviđeno da udruge mogu stjecati sredstva iz proračuna jedinica lokalne samouprave putem financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj, te je definirano što se u tom smislu smatra programima i projektima od interesa za opće dobro. Zatim, člankom 33. stavkom 1. Zakona o udrugama propisano je da nadležna državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge javne institucije financiraju i ugovaraju provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro na temelju provedenog javnog poziva odnosno natječaja ili na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba.

Potrebno je napomenuti da, sukladno odredbi članka 53. stavka 2. Zakona o udrugama, udruga nema pravo imovinu udruge dijeliti svojim osnivačima, članovima udruge, osobama ovlaštenima za zastupanje, zaposlenima ili s njima povezanim osobama, a prema stavku 4. istog članka toga Zakona, udruga koja je primila finansijska sredstava iz javnih izvora u smislu odredbi članka 32. ovog Zakona, u slučaju prestanka postojanja, ostatak sredstava vratit će u proračun iz kojega su finansijska sredstva dodijeljena.

Na temelju članka 33. stavka 2. Zakona o udrugama, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“, broj 26/15., u dalnjem tekstu: Uredba).

Sukladno odredbama članka 6. stavka 1. i 2. Uredbe, financiranje programa i projekata redovno se provodi putem javnog natječaja.

Na temelju članka 6. stavka 3. i 4. Uredbe, finansijska sredstva, dodjeljuju se izravno bez objavljanja javnog natječaja samo:

- u opravdanim i iznimnim slučajevima, kada nepredviđeni događaji obvezuju davatelja finansijskih sredstava da u suradnji s udrugama žurno djeluje u rokovima u kojima nije moguće provesti standardni natječajni postupak i problem je moguće riješiti samo izravnom dodjelom finansijskih sredstava;

- kada se finansijska sredstva dodjeljuju udruzi ili skupini udruga koje imaju isključivu nadležnost u području djelovanja i/ili zemljopisnog područja za koje se finansijska sredstva dodjeljuju ili je udruga jedina organizacija operativno sposobna za rad na području djelovanja i/ili zemljopisnom području na kojem se financirane aktivnosti provode;

- kada se finansijska sredstva dodjeljuju udruzi koja je na temelju propisa izrijekom navedena kao provoditelj određene aktivnosti;

- kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju finansijska sredstva do 5.000 kuna za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u

godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5% svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga.

U navedenim slučajevima, kada se finansijska sredstva dodjeljuju bez objavljivanja javnog natječaja davatelj finansijskih sredstava obvezan je s udrugom kao korisnikom finansijskih sredstava sklopiti ugovor o izravnoj dodjeli sredstava i poštivati osnovne standarde financiranja vezane uz planiranje finansijskih sredstava, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje.

Povjerenstvo je izvršilo uvid u Pravilnik o sufinanciranju udruga građana koje djeluju na području Općine Lobor, donesen od strane općinskog načelnika Općine Lobor 15. siječnja 2016.g. (u dalnjem tekstu: Pravilnik)

Sukladno članku 2. Pravilnika, sredstva se dodjeljuju udrugama koje su registrirane sa sjedištem na području Općine Lobor, a jedna od izričito predviđenih više kategorija djelatnosti udruge koje se mogu financirati su i socijalne djelatnosti, vezane za brigu oko osoba s invaliditetom i posebnim potrebama.

Nadalje, sukladno članku 6. Pravilnika, Općina Lobor na godišnjoj razini utvrđuje prioritetna područja za dodjelu finansijskih sredstava programima i projektima udruga, sukladno mjerama iz strateških dokumenata kojima se utvrđuju ciljevi i prioriteti u rješavanju problema vezanih uz opće dobro, javni interes ili javne potrebe, čije je provođenje u nadležnosti Općine.

Odluku o utvrđivanju prioritetnih područja za dodjelu finansijskih sredstava programima i/ili projektima udruga, svake godine donosi općinski načelnik na temelju prijedloga Jedinstvenog upravnog odjela Općine Lobor.

Člankom 11. Pravilnika, na koji je ukazano u dopisu dužnosnice od 6. srpnja 2018.g., propisani su iznimni slučajevi kada se finansijska sredstva dodjeljuju udrugama iz proračuna Općine Lobor bez provedbe javnog natječaja. Ovi iznimni slučajevi propisani su potpuno istovjetno kao i u citiranoj odredbi članka 6. stavka 3. Uredbe.

Nadalje, sukladno odredbama Pravilnika, općinski načelnik Općine Lobor raspisuje javni natječaj za financiranje programa i projekata udruga, zatim imenuje tročlano Povjerenstvo za otvaranje prijava, provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta natječaja i za ocjenjivanje prijava te donosi odluku o odobravanju finansijske potpore na temelju prijedloga navedenog tročlanog Povjerenstva. Slijedom ovih odredbi proizlazi da je općinski načelnik ujedno nadležan donijeti odluke o dodjeli finansijske potpore bez natječaja na zahtjev udruga, sukladno članku 11. Pravilnika.

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka Zakona propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, a posebice kada privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u

obavljanju javne dužnosti ili se osnovano može smatrati da privatni interes dužnosnika utječe na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti ili privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 3. istog članka propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana.

Člankom 6. stavkom 4. ZSSI-a propisano je da je dužnosnik dužan urediti javnu dužnost i svoje privatne poslove kako bi spriječio predvidljivi sukob interesa, a ako se takav sukob pojavi dužnosnik je dužan razriješiti ga tako da zaštiti javni interes. U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa dužnosnik je dužan učiniti sve što je potrebno da odijeli privatni od javnog interesa.

Povjerenstvo napominje da se ograničenja iz članka 18. ZSSI-a i propisana procedura prethodnog odobrenja Povjerenstva radi izbjegavanja situacija sukoba interesa odnosi samo na poslovne subjekte u kojima udjele u vlasništvu imaju članovi obitelji dužnosnika, dakle subjekte koji obavljaju gospodarsku djelatnost (kao trgovačka društva, obrte i slično), pa se stoga ne odnose na neprofitne udruge čiji su članovi dužnosnikovi članovi obitelji.

Nadalje, Povjerenstvo ocjenjuje da se navedena registrirana socijalna djelatnost Udruge Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije, pa tako i djelatnost pomoći djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom opravdano može smatrati djelatnošću od javnog interesa za Općinu Lobor.

Ujedno, pod pretpostavkom točnosti navoda dužnosnice da je navedena udruga jedina koja pruža navedene usluge socijalne djelatnosti na području Općine Lobor, može se zaključiti da su ispunjene pretpostavke iz članka 11. navedenog Pravilnika u vezi s člankom 6. stavkom 3. Uredbe za iznimnu dodjelu finansijske potpore predmetnoj Udrudi iz proračuna Općine Lobor izravno na temelju zahtjeva odnosno bez provođenja javnog natječaja.

Konačno, iz pribavljenih podataka proizlazi da je i u prethodnim godinama, dakle prije nego je dužnosnica Ljubica Jembrih stupila na predmetnu dužnost, iz proračuna Općine Lobor redovito svake godine financirana djelatnost predmetne Udruge, kao i da se iz predmetnih sredstava daje potpora svim temeljnim djelatnostima udruge, a ne nekim specifičnim, odnosno ne uslugama nekog užeg kruga korisnika, kao i da s druge strane svi članovi udruge na jednak način i u jednakom iznosu sudjeluju u financiranju pruženih terapeutskih usluga, plaćanjem godišnje članarine.

Stoga Povjerenstvo zaključuje da poslovni odnos u sklopu kojeg bi Udrudi Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije, iz općinskog proračuna Općine Lobor bila dodijeljena finansijska potpora za djelatnost pomoći djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom i to bez

javnog natječaja, sukladno Pravilniku o sufinanciranju udruga građana koje djeluju na području Općine Lobor, sam po sebi ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a.

Ipak Povjerenstvo ističe da je obveza svakog dužnosnika da u obnašanju javne dužnosti postupa sukladno načelima savjesnosti, odgovornosti i nepristranosti te da čuva vlastitu vjerodostojnost i povjerenje građana te da svakom situacijom mogućeg sukoba interesa upravlja na način da taj sukob učinkovito izbjegne.

S obzirom da s jedne strane djeca dužnosnice koriste usluge predmetne udruge, odnosno da su njena djeca članovi iste udruge (kako proizlazi iz podataka koje je Udruga dostavila), a da je s druge strane dužnosnica, sukladno općem aktu Općine Lobor u svojstvu općinske načelnice, nadležna donijeti odluku kojom bi dodijelila sredstva istoj udruzi na temelju njenog zahtjeva izravno bez natječaja, moguće je da se među drugim dužnosnicima tijela jedinice lokalne samouprave u kojoj Ljubica Jembrih obnaša dužnost, zatim drugih korisnika terapeutskih usluga ove Udruge te u javnosti općenito stekne dojam da je dužnosnica na određeni način mogla iskoristiti svoj položaj na način da zbog donošenja odluke o financiranju udruge njezina djeca dobiju eventualni bolji status prilikom korištenja terapeutskih usluga Udruge (na primjer vezano za liste čekanja i slično).

Propisana načela obnašanja javne dužnosti iz članka 5. ZSSI-a upućuju na potrebu da dužnosnica poduzme mjere kako bi otklonila eventualni nastanak opisanog dojma, odnosno u cilju učinkovitog očuvanja integriteta i vjerodostojnosti dužnosnice te otklanjanja svake sumnje da je dužnost na bilo koji način iskoristila za probitak svoje djece kao povezanih osobe.

Stoga Povjerenstvo upućuje dužnoscnicu Ljubicu Jembrih da se izuzme od poslova razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za finansijskom potporom Udruge Sveta Ana Krapinsko-zagorske županije, zatim od poslova zastupanja Općine Lobor prilikom sklapanja ugovora o dodjeli finansijske potpore istoj udruzi te od drugih poslova vezanih za izvršenje ugovora te praćenje i provjeru namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava te da navedene poslove povjeri zamjeniku općinskog načelnika, kao i da o razlozima izuzimanja od navedenih poslova prethodno izvijesti Općinsko vijeće Općine Lobor.

U pogledu povjeravanja određenih poslova općinskog načelnika zamjeniku općinskog načelnika, upućuje se dužnosnica na odredbe članka 43. stavka 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13.)

Slijedom svega navedenog, Povjerenstvo je dalo mišljenje kao u izreci ovoga akta.

Dostaviti:

1. Dužnosnica Ljubica Jembrih, elektronička dostava
2. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
3. Pismohrana